

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Illvstri Regi Angliæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

252 Epistolarum Innocentij III.

vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare; sed omnia integra conferventur eorum pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt tibis omnimodis profutura. Salva sedis apostolicae auctoritate. Si qua igitur in futurum ecclesiasticae secularitatem persona hanc nostrae constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, nisi presumptionem suam digna satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a sacratissimo corpore ac sanguine Dei & Domini redemptoris nostri Iesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districte ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Iesu Christi, quatenus & hic fructum bona actionis percipient, & apud districtum judicem premia aeternae pacis inveniant. Amen. Datum Laterani per manum Iohannis sanctæ Mariae in Cosmidin Diaconi Cardinalis S. R. E. Cancellarij x v. kal. Februarij, Indictione xxi. incarnationis dominice anno M C C I X. pontificatus vero Domni Innocentij Papæ III. anno undecimo.

ILLVSTRI REGI VNGLIAE.

*Epiſt. 110. De negotiis Episcopi Bamberg. & Archiepiscopi Coloniensis.
Vide infra lib. 12. epif. 118. & seqq. Et regestum de negotio imp. epif. 182.*

Ecce Babembergensis Episcopus se nobis multiplicitate exhibuerit in devotum, ad regnum tamen honorem & ecclesiasticam honestatem conigrum respiciunt habentes, negotium suum sub hac forma Legatis nostris duximus committendum ut si super nece clara memoriam Philippi Ducis Sueviae, accusatore contra eum legitimo comparente, culpabilis coram eis fuerit comprobatus, eum ab omni officio & beneficio ecclesiastico sublatu cujuslibet contradictionis & appellationis impedimento deponant, alioquin indicant ei purgationem canonicanam; in qua si forte defecerit, eadem ipsum censura condemnent; quod si legitimè se purgaverit, denuntient eum super objecto criminis penitus innocentem; ante omnia providentes, ut si quid contra eum vel ejus Ecclesiam est perperam attentatum, in statum debitum revocetur. Concedimus autem ut si maluerit coram nobis prosequi causam suam, ad apostolicam sedem accedat, & ibi eam illo quo decet ordine prosequatur. Vtrumlibet autem tam nobis quam ipsis Legatis non differat intimare, ut sine dubitatione sciat ubi sit judicium aeditandum. Præterea de tua regali pru-

denta valde conquerimur tibi ipsi, qui de Colocensi electo per instantiam nimiam nos graviter circumvenisse videris, detrahentibus nobis multis, sicut & habere videntur materiam detrahendi, quod illum præfecimus in magistrorum magistrorum qui nondum discipolorum discipulus esse norat, cum cum in Episcoporum Episcopum concesserimus promovendum qui scientia pontificali officio congruente asseritur ex majori parte carere, in tantum ut cura commissæ sibi Ecclesiæ derelicta, quæ quasi gravius vivo pastore videtur quam mortuo destituta, Vincentiam se transtulerit, ibique circa prima rudimenta versetur, non præcavens imperitiam suam, quam cautè domi studendo potuisse utcumque redimere, foris indecenter vagando turpiter publicare. Quapropter ei per nostras dedimus litteras in preceptis ut omni dilatione postposita continuo ad Colocensem Ecclesiam revertatur, & aliquos viros peritos familiariter secum habens, proficere in scientia sub ipsorum satagat disciplina, sollicite providendo ut literatura defecutum ita studeat prærogativa morum & conversationis honestæ redimere quod nos, uno per alterum compensato, possimus eum aliquatenus tolerare. Alioquin ejus exemplo qui dicit *Penitit me fecisse hominem*, cogitare de ipso alter oportebit; ut quod circumventi construximus, circumspecti demum favente Domino destruamus. Quocirca serenitatem regiam monemus attentius & hortamur quatenus ipsum ad hoc ita diligenter inducas ne, si secus egerit, quem allevare tantopere studiisti, dejecisse potius te contingat. Datum Laterani xii. kal. Februarij, pontificatus nostri anno undecimo.

ILLVSTI REGI ANGLIAE.

*Epiſt. 111. De legge Communione
Vide supra epif. 112.*

M ORE p̄ij patris, qui filium offendentem offensus etiam odisse non potest, & quandoque de malo ejus gravius quam ipse turbatur, indurato tibi non possumus induciri; sed paterna pietate molliti, te tantopere in tua damna molitum omni ope vel opera qua valemus satagimas emollire, ut te à tuo damnabili & damno proposito revocemus, tristes plorimū si quod veremur contingere te incurrire, sed majoris causam tristitia reputantes quia nolisses illud, cum posses præmunitus totiens & præmonitus, evitare. Fortuitum namque malum doloris habet qualecunque remedium. Quod

autem spontaneus quis incurrit, durius post se ingredit dolendi tormentum. Tu verò, fili carissime, præcave diligenter ne volens & sciens illi periculo te lübicias à quo te cupimus tanto studio præservare, quodque demum tanto tibi majorem incuteret pœnam quanto minus provide re. jecisses ostenſam tibi de illo vitando cautelam. Illud autem regalem prudentiam nolumus ignorare, quod multa nobis de præsentis negotij circumstantiis innoverunt quæ à tua notitia per illorum versutias absconduntur qui tibi nolunt oſten- dere vulnus tuum, nescientes vinum increpationis infundere, scientes autem adulatio- nis oleum illimire; utinamque callide non procurent ut semper in angustia per- severes, quatinus in angustia constitutus semper illos habeas cariores. Quapropter nos, qui & prudenter illud aspicimus & curare salubriter affectamus, consilia monitis monitaque consiliis inculcantes, blan- ditiis minas & minis blanditias interser- imus, vice periti medici medicinalis artis auxilia variando, qui fertum adhibet ubi fomenta non prosunt, & potionē tepe- nis aquæ languores emendat qui medicina violentiam non senserunt, quoniam eti- velut adamans durus essem, deberet uti- que te artificij tanti sedulitas emollire, cùm ille, tametsi cedere ferro nesciat, hircini sanguinis infusione mollescat. Vi- de quoque ne cursus tuæ prosperitatis impediās, quia nobiscum pacem habere non posset quicunque te vellet in hoc er- ore fovere. Iam igitur apud te quasi ultimi- timi remedii insistentes, quæ ultra tibi adhibere possimus remedia non habemus, & inter repugnantes sibi sanare volentis & sanari nolentis affectus, donec spes hu- jusmodi curæ foret, mallemus levibus & suavibus quam duris & asperis te curare: cùm illa nullam deserant post se saniem, ista verò deformem soleant relinquere cicatricem. Ne itaque nos & te in maiorem necessitatem inducas, ecce familiariter pe- timus, ecce dulciter admonemus, ecce paternè confulimus; ecce benignè roga- mus, sub obtentu divini judicij in remiſionem tibi peccatum injungentes quatinus super Ecclesia Cantuariensis nego- tio nobis & Ecclesiæ immo Deo sine ul- teriori mora satisfacere non poſponas, pro illa dilectione sincera qua te inter ceteros Principes & dileximus & diligimus hoc fal- tem nobis concedens in donum, qui ſpem utique habebamus, nec desperamus ad- huc, quod si petiſſemus majora, negare

nullatenus debuſſes; præſertim cùm, fi- cut alia tibi vice curavimus intimare, li- cèt ſupra ius tuo fuerit juri delatum, ex iis autem quæ acta fuerant vel gerenda nullum tibi voluerimus aliquando præju- dicium generari. Eligas ergo, fili cariſſi- me, tam dulcibus monitis & consiliis falu- taribus acq[ui]elſere, non autem adulan- tum perversitatibus & perversorum adu- latiōnibus affentire; quoniam, ut utamur verbo divino, qui beatum te dicunt, ipſi te decipient. Alioquin eccl[esi]am & terram contra te in testimonium invocamus quod ex pertinacia tua non ex noſtra ſeveritate continget ſi manum apostolicam in te pa- teris aggraviari, quam haſtemus vix potui- mus ſed de cetero nunquam poterimus con- tinere. Quare quæfumus diligenter ab illis qui caput tuum oleo peccatoris im- pinguant ad quem finem valeas ex hac pugna venire. Non audiebunt profecto aliud respondere niſi quod non poteris vi- cincere niſi vietus, ſed glorioſor erit tibi victoria cùm de vieto fueris viator effec- tus; quia tunc viñces proculdabio cùm viñceris, nec ab homine, ſed à Deo, à quo glorioſum eſt homini viñci, ut ſem- per det homo Deo gloriam & honorem. Vnde nemo te vanā ſuggeſtione feducat, quod niſi tu ceſſeris nobis, nos in hac pug- na quovis tibi modo cedamus, qui facilius poſtemus occidi quam viñci. Datum La- terani x. Kal Februarij, pontificatus noſtri anno undecimo.

Vide ſuprā
epiſt. 89. &
lib. 10. epिſt. 219.

*G I R A R D O E C C L E S I A E
Thebae Thesaurario.*

Cum à nobis petitur &c. uſque effec- tum. Eapropter, dilecte in Domino fili, tuis justis poſtulationibus grato con- currentes affenſu, personam tuam cum omnibus bonis tam ecclesiasticis quam mundanis &c. uſque protectione ſuſcipi- mus. Specialiter autem theſaurariam Ec- clesia Thebae, ſicut eam justè poſſides & quietè, devotioni tuæ auctoritate apo- stolica confirmamus & præſentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omni- no hominum licet hanc paginam noſtræ protectionis & confirmationis infringere &c. uſque incurfurum. Datum Soræ vi. kal. Septembri, pontificatus noſtri anno undecimo.

Epiſt. 111.
Suſcipiunt ſub
protectione fe-
di apostolice.

*I O H A N N I R E G I
Anglorum illuſtri.*

Quantum celſitudini regiæ in negotio Epif. 113.
carillimæ in Christo filie Berengariæ Vrbona B. An-
I i ijj